

Nowoczesne instrumenty finansowe

Przygotowania do wdrożenia dwóch nowych instrumentów finansowych Unii Europejskiej – JESSICA i JEREMIE wchodzi w decydującą fazę. Powstaje harmonogram działań, przygotowano ekspertyzy prawne, trwają rozmowy w zainteresowanych regionach oraz konsultacje z zagranicznymi partnerami.

10 września w Poznaniu, w ramach Światowych Dni Innowacji – organizowanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego, dyskutowano na temat nowych instrumentów finansowych JESSICA i JEREMIE. Obie konferencje rozpoczął wicemarszałek województwa Leszek Wojtasiak, który podkreślił, że Wielkopolska jest liderem, który zachęca pozostałe regiony do wdrożenia tych inicjatyw.

Warsztaty na temat JEREMIE

Druga edycja warsztatów JEREMIE była kontynuacją dialogu pomiędzy krajami i regionami Unii Europejskiej rozpoczętego 2 czerwca w Brukseli. Podczas dyskusji zaprezentowano istotne informacje dotyczące sposobu i stanu realizacji prac nad inicjatywą JEREMIE m.in. w krajach Europy środkowo-wschodniej. Rumunia jako jeden z pierwszych krajów, które podpisały umowę o finansowaniu, przeznaczyła 100 mln euro z programów operacyjnych na instrumenty gwarancyjne, doręczeniowe oraz kapitałowe. Bułgaria i Słowacja są w trakcie negocjacji. W obu tych krajach przyjęto nieco inną strukturę wdrożeniową: utworzone zostaną

FOT. P. RATAJCZAK

Wielkopolscy samorządowcy i przedsiębiorcy zyskują podobne możliwości finansowania, jakie są dostępne w innych krajach UE.

osobne podmioty prawne w ramach Funduszu Holdingowego. Słowenia i Republika Czeska prowadzą dopiero rozmowy na temat inicjatywy JEREMIE i dokonania zapisów w tym zakresie w programach operacyjnych. W Polsce natomiast współpraca z pięcioma regionami (województwem wielkopolskim, pomorskim, zachodniopomorskim, łódzkim i dolnośląskim) jest aktualnie na etapie uzgodnień w zakre-

sie szczegółowych postanowień umowy o finansowaniu.

Lepszy dostęp do funduszy

– Dzięki JEREMIE wielkopolscy przedsiębiorcy zyskują podobne możliwości finansowania, jakie są dostępne w innych krajach UE. Zamierzamy rozszerzyć istniejące fundusze o nowoczesne finansowe instrumenty wsparcia biznesu np. pożyczki globalne, poręcze-

nia portfelowe, regwarancje, finansowanie przedsięwzięć typu mezzanine, tj. pożyczka uzupełniona o instrument kapitałowy np. udziały. Wielkopolska zarezerwowała w WRPO na ten cel 60 mln euro – zaznaczył Marcin Pilarczyk, zastępca dyrektora Departamentu Wdrażania Programu Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu.

– W praktyce inicjatywa JEREMIE oznacza utworzenie fun-

duszu powierniczego, który będzie za pomocą tzw. „pośredników finansowych” wspierał sektor przedsiębiorstw – tłumaczył Piotr Stołowski z JEREMIE. Inicjatywa pozwala efektywnie wykorzystać fundusze unijne na rzecz rozwoju firm, oraz zwiększyć pulę o dodatkowe środki. Zakłada się, że w latach 2008-2013 pieniądze z inicjatywy JEREMIE zostaną przynajmniej czterokrotnie wykorzystane, tj. dostępnych będzie ok. 240 mln euro na poprawę dostępu dofinansowania sektora przedsiębiorstw.

JESSICA, czyli rewitalizacja

Głównym założeniem inicjatywy JESSICA jest wsparcie projektów dotyczących zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich i szeroko rozumianej rewitalizacji. – Nadal nie wiemy, jak będzie wyglądała perspektywa finansowa 2013-2020, ale trwają dyskusje, by odejść od wsparcia bezpośredniego, tj. dotacji i skierować się ku instrumentom pożyczkowym. JESSICA jest ważna, bo pozwoli nam zdobyć doświadczenie – podkreślił Jaroslav Straka z Komisji Europejskiej.

Wykorzystanie inicjatywy JESSICA w regionach może wiązać się z utworzeniem Fun-

duszu Rozwoju Obszarów Miejskich, na którego stworzenie została przeznaczona część środków programów operacyjnych. Fundusz ten wspierałby w formie zwrotnych pożyczek kompleksowe projekty mające na celu zrównoważony rozwój miast.

Pieniądze zwrócone do funduszu byłyby inwestowane, by następnie zostać ponownie wykorzystane do finansowania projektów miejskich. – Zainwestowane pieniądze są odnawialne, a będą pochodziły ze środków priorytetu IV Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego – mówił Rafał Rybacki z Europejskiego Banku Inwestycyjnego. JESSICA to także pomoc ekspercka i administracyjna.

Inicjatywa JESSICA pozwoli samorządom lokalnym zrealizować projekty, które przyczynią się do rewitalizacji obszarów zdegradowanych na terenie miast. Wspominał o tym Paul Evans, który omówił sytuację angielskiej aglomeracji Manchesteru. – Do końca 2008 r. chcielibyśmy podpisać umowę, a pod koniec 2009 r. program mógłby już ruszyć – poinformował Radosław Krawczykowski, zastępca dyrektora Departamentu Wdrażania Programu Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu.

Samouczek beneficjenta WRPO

Priorytet II
Infrastruktura komunikacyjna
– 493,326 mln euro.
Działanie 2.6. Rozwój regionalnej infrastruktury lotniczej.

Celem działania jest poprawa infrastruktury lotniczej lotniska „Ławica” w Poznaniu. Wzrastające potrzeby mieszkańców Wielkopolski w zakresie transportu lotniczego warunkują konieczność rozwoju lotniska „Ławica” w Poznaniu. Transport lotniczy jest niezaprzeczalnie najszybszym sposobem przemieszczania się z jednego miejsca do drugiego. Aby umożliwić szerszej grupie społecznej korzystanie z tej dziedziny transportu, konieczne są inwestycje poprawiające infrastrukturę w tym zakresie. Wzrost znaczenia gospodarczego i turystycznego województwa wielkopolskiego powoduje konieczność dostosowania infrastruktury do wymagań spry-

jających rozwojowi tego środka komunikacji.

Wielkopolska posiada szereg atrakcji turystycznych chętnie odwiedzanych przez turystów z zagranicy. Inwestycje w infrastrukturę lotniczą lotniska „Ławica” zdecydowanie podniosą prestiż Wielkopolski nie tylko w Polsce, ale także w Europie. Rozwój lotniska wpłynie również istotnie na stworzenie dogodnych warunków dla rozwoju kontaktów biznesowych.

Działanie będzie obejmować również wszelkie inwestycje poprawiające bezpieczeństwo pasażerów i osób przebywających na terenie lotniska.

Przykładowe rodzaje projektów:

1. Budowa lub modernizacja terminali pasażerskich.
2. Budowa lub modernizacja infrastruktury lotniskowej: pasów startowych, dróg kołowania, płyty lotniska, stanowisk postojowych.

3. Rozbudowa infrastruktury i systemów łączności, nawigacji i dozoru.
4. Rozbudowa systemów ochrony lotnisk, w tym niezbędna rozbudowa infrastruktury oraz zakup środków do kontroli bezpieczeństwa osób, bagażu, ładunków i poczty.
5. Rozbudowa systemów bezpieczeństwa lotnisk, w tym środków niezbędnych do zabezpieczenia przeciwpożarowego (m.in. budowa strażnic Lotniskowej Straży Pożarnej, zakup pojazdów bojowych Lotniskowej Straży Pożarnej).
6. Rozbudowa systemów bezpieczeństwa lotniczych urządzeń naziemnych.
7. Rozbudowa i budowa ogrodzeń aktywnych, również z systemem zabezpieczenia przed wtargnięciem osób nieuprawnionych.

Typ beneficjenta: Podmiot zarządzający Portem Lotniczym Poznań-Ławica

SŁOWNICZEK POJĘĆ

Wybrane pojęcia i hasła dotyczące polityki regionalnej Unii Europejskiej, Funduszy Europejskich, itp.

- **Komitet monitorujący** – Podmiot powołany przez Instytucję Zarządzającą do opiniowania i konsultowania wyboru projektów kwalifikujących się do wsparcia z funduszy strukturalnych, także dla celów oceny i nadzorowania danego programu. Jego zadaniem jest zapobieżenie jednostronnym ocenom, wypracowanie kryteriów i sposobu oceny programu, częstotliwości i zakresu analiz cząstkowych i końcowych. W naszym regionie powołano Komitet Monitorujący Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny.
- **Kontrakt wojewódzki** – umowa zawarta pomiędzy Radą Ministrów a samorządem województwa, określa zakres i tryb oraz warunki realizacji działań wynikających z programów operacyjnych. Jest instrumentem wspierania rozwoju regionalnego, w ramach którego jednostki samorządu terytorialnego otrzymują z budżetu państwa dotacje na wsparcie realizacji zadań własnych, wynikających z wojewódzkich strategii i programów rozwoju wpisujących się w cel i priorytety strategicznych dokumentów rządowych.
- **Koszty kwalifikowane** – koszty, których poniesienie jest merytorycznie uzasadnione i które spełniają kryteria zasadności wyznaczone przez instytucję zarządzającą. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego opracowało dokument „Krajowe wytyczne dotyczące kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007-2013”. Zawarto w nim wytyczne dotyczące kwalifikowania wydatków dla funduszy unijnych. Zasady zawarte w dokumencie odnoszą się do wydatków ponoszonych przez beneficjenta, zarówno w ramach współfinansowania krajowego, jak i ze środków wspólnotowych, w ramach realizacji projektu współfinansowanego z funduszy strukturalnych lub z Funduszu Spójności. Zasady kwalifikowalności wydatków, określane w odniesieniu do terminów ich ponoszenia, podmiotu, który je ponosi oraz kategorii wydatków związanych z realizacją projektu, zostały określone w załącznikach do uzupełnień programów operacyjnych.
- **Kwalifikowalność wydatków** – wydatek jest kwalifikowalny, jeżeli został poniesiony w ramach zatwierdzonego projektu realizowanego z udziałem Funduszy strukturalnych. O kwalifikowalności wydatków decydują kolejno przepisy wspólnotowe, przepisy zawarte w uzupełnieniach programów operacyjnych oraz ewentualnie dodatkowo inne przepisy stanowiące przez instytucję zarządzającą.

